

GLAS NARODA.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

(The only slovenic newspaper in the eastern States. Issued every Tuesday, Thursday and Saturday.)

Štev. 63.

NEW YORK, 26. maja 1903.

Leto X.

Nemiri v Ljubljani.

Demonstracije v znamenje sočustva s Hrvat.

Ljubljana, 26. maja. V ponedeljek zvečer priredili se prebivalci Ljubljane velike poudarjene demonstracije prid zatiranje Hrvatske. Povsodi je bilo čuti navdušene živje-klice bratskim Hrvatom, kakor tudi ogorčene klice: "Povrat ban Hedervary!"

V Zvezdi, kjer imajo Nemci svoj "kazino", pela je množica vseslovensko himno. Na raznih ulicah je prišlo tudi do streljanja z revolverji. Demonstrantje so razbili vsa okna na hiši grofa Auersperga v Gosposkih ulicah, oziroma na Valvazorjevem trgu. Tu so postali nemiri tako resni, da mestna policija proti na tisoče broječe množici ni mogla ničesar opraviti. Končno je moralo "posredovati" vojaštvo in orožništvo na kar se je množica razšla.

Protivstrijske demonstracije.

Milan, Italija, 26. maja. Po vseh mestih v Lombardiji pripletile so se večeraj velike protivstrijske demonstracije. V Milanu priredili so irredentistiški dijaški obhod po mestu. Seboj so nosili zastave avstrijskih mest Trident in Triest in kričali: "Fuori l'Austria!" "Proč z Avstrijo!" Na to so na glavnem trgu in na Corso Vittorio Emanuele sežgali avstrijsko črnačasto zastavo. V Bologna pripletli so se veliki protivstrijski izgredi. Posredovati je moralo vojaštvo.

Farmerji love zamorce.

Indianapolis, Ind., 25. maja. Večraj je neki zamorec z kolon napadel farmerja Martin Kaiserja in njegovo hčerko Ano, ktera stannjeta blizu Manchestera, Dearborn county. Napad se je izvršil, ko sta se oče in hči vračala domov. Farmerja so naslednje jutro našli nezavestnega, dočim je bila njegova hči usmrtena. Našli so jo v potoku Tanners.

V istem času, ko se je izvršil napad na Kaiserja in njegovo hčerko, videla je sosednja Ana Goodenova iz Lawrenceburga, ktera je bila na obisku pri neki bližnji obitelji, kako je zamorec, kteremu je malo preje dala vodo, s kolen tolkel po tleh. Deklica je mislila, da je zamorec ubijal kako kačo.

Od onega časa naprej ni zamorec nihče videl. Vendar so se vsi farmerji podali na zasledovanje morilca, kterega bodo s pomočjo krvnih psov gotovo dobili. Farmerji so tako ogorčeni, da so več zamorskih roditelj potražili iz njihovih koč z naročilom naj county nemudoma ostavi.

Potom preiskave so doznali, da je zamorec potem, ko je dekletovek očeta usmrtil, nesročno šel tri milje daleč odvedel v neko cerkev. Krvavi sledovi na tleh in stenah kažejo, da se je dekle obirno branilo. Zamorec je bil s kolon polomil skoraj vsa kosa, ne da bi dosegel, kar je želel. Šest zamorcev so zaprli.

Naseljevanje Židov.

Washington, 23. maja. V novejšem času se naseljevanje Židov izredno moči in radi kišinevskih dogodkov pričakovati je še večje število Židov, kteri prihajajo večinoma iz Rusije. Od 20. junija 1902 nadalje, prišlo je semkaj 37,816 Židov iz Rusije, in v prvih 10 mesecih tekočega poslovnega leta 29,314. Tudi iz Romunske in Avstro-Ogrske prihaja vedno več Židov. Iz Romunske prišlo je 1. 1902 6,89 in od 1. jan. 1903, 6,933, dočim je Avstro-Ogrska poslala letos 14,343 Židov. Vseh Židov skupaj prišlo je 1. 1902 57,688 in letos 61,816 Židov, od kterih kterih jih je ostalo 70 odstotkov v New Yorku. Polovica semkaj došlih Židov so bile ženske in otroci. Po poklihu so Židovi večinoma krojači in čevljarji. V kratkem bodo postala ameriška mesta židovska, kar bodo najbolj veselili macanofoba Kržeta, kteri brez Židov ne more "posloviti" v katoliškem smislu.

Samomor v ječi.

Middletown, N. Y., 25. maja. Jetnik Charles Adams, kteri je zaprt radi umora svoje nezveste soproge, so je v kopalnici sobi tukajšnjih zaporov vtopil. Po umoru je tudi na sebe streljal, ne da bi se smirno zadela. Ko so ga aretirali, je dejal: "Mene ne bodeste sodili!"

Vstaja v Hrvatskeji.

Fran Josip ni hotel sprejeti dalmatinskih odposlancev.

Dunaj, 24. maja. Cesar Fran Josip ni hotel sprejeti dalmatinskih odposlancev, kterega namen je bil prositi cesarja, naj intervenira v prid Hrvatov in prepreči nadaljino prelivanje krvi na Hrvatskem. Avstrijski ministrski predsednik Koerber je odposlancev izjavil, da bi bila cesarjeva intervencija protustavna. Avdičevca je baje radi tega nemogoča, ker Hrvatska ni avstrijska pokrajina in avstrijski cesar ne zamore sprejeti deputacije avstrijskih državljanov v prid hrvatskega ali inozemskega vprašanja, dasiravno so člani deputacije po rodu Hrvatje.

O odklonitvi deputacije se bode v tork v državnem zboru razpravljalo, ob kterej priliki bode prišlo do burnih debat. Koerber je pozval delegate, naj njega obiščejo, kar so pa odklonili, dobro vedo, da imajo od Avstrije haš toliko pričakovati, kakor od Kitajske.

Zagreb, 24. maja. Položaj v banovinu postal je mirnejši. Ječe so prenapolnjene s živimi brezobzirnega barbarizma in tiranstva. Radi tega so spremeniili "kraljeva" vojska skladišča in provizijske zapore. Mesto napravi na trujca žalosten utis. Meščani nosijo črne obleke v znak žalosti. Središče nemirov, se je preselilo k obalah Jadranskega morja. Večraj so razglasili preko sodbo v Bakru, Susaku in Dolgu.

Triest, 24. maja. Semkaj se brzojavlja iz Hrvatske, da je bilo predvečrajšnjem na Fužini vstreljenih sedem oseb. Iz Križevca prihajajo zopet vzemirlijeve in protislovene vesti. Pri sedanjih nemirih je bilo zopet več ljudi usmrtenih in ranjenih. 102 oseb so zaprli.

Dunaj, 24. maja. Večraj je dospel ban Hedervary, provozčitelj nemirov na Hrvatskem, na Dunaj, da poroča Fran Josipu o položaju. Pred hotelom, v kterem se je nastanil, priredila je množica, ktera je obstala večinoma iz slovenskih, hrvatskih in srbskih dijakov, veliko demonstracijo. Policija je demonstrante razgnala.

Dunaj, 25. maja. Dasiravno je Mongolec Hedervary v Avstriji inozemec, ga je Fran Josip večraj sprejel v avdičevca. Kot iskreni "ljubljeni" Slovanov, je cesar Fran Josip — povsem odobril banove odredbe za vzdrževanje mira na Hrvatskem. Zanj je "očetovski" vladar podal banu obširna pooblastila, s kterih pomočjo bode zamogel v znamenju pusk in bajonetov napraviti na Hrvatskem mir in red. Ban je odputoval v Budimpešto, da se "posvetuje" z ogrskim ministrskim predsednikom.

Zagreb, 25. maja. Večraj so se zopet po Hrvatskeji pripletali nemiri in boji.

Podsusedska zaloigra.

Večraj so se pripletali tukaj veliki izgredi. Ko je prišlo orožništvo v selo so izgredniki bežali, ostal je le jeden kteri je na poziv orožnikov odgovoril: "Jaz sem Hrvat." Potem je odšel srajco in svojih jumaških prsih in zakričal: "Kukavice, streljajte, aka smete!" Počil je strel in žrtev barske "kraljeve" vlade, se je zgrudila mrtva na svojo rodno tužno zemljo.

V Ljubljani, Spletju, Zadru, Dubrovniku, kakor tudi po vseh čeških mestih priredili je ljudstvo protestne shode proti vladnemu sistemu na Hrvatskem.

Osijek, Slavon., 26. maja. V Banat naseljeni Nemci pričeli so se kar trumoma seliti v Ameriko, kajti Madjari jih tako zatirajo, kakor vse druge nemadjarke narode na Ogrskem.

Na električnem stolu.

Večraj dopoldne je v državnih zaporih v Sing Singu, N. Y., nastopil Italijan Antonio Triola "električno potovanje", dočim so usmrtenje njegovega tovariša zamorca Artur Flanigan preložili na kasnejšo dobo.

Italijanovo truplo za elektriko ni bilo posebno občutljivo, kajti električni tok so morali petkrat odpreti predno je bil mrtev.

Delinkvent je šel vesel in smeje se v sobo svoje smrti. Smejal se je še, ko se je vesedel zadnjič v svojem življenju.

Vstaja v Macedoniji.

Boji v manistirskem vilajetu.

Carigrad, 24. maja. Minoli četrtki vršili so se blizo vasi Mogil ob bolgarskeji meji, šest milj severnoistočno od Monastira krvavi boji med sultanovim vojaštvom in vstaši. V Monastiru je bilo slišati streljanje s topovi.

Vstaši so se pojavili tudi v Malih planini, jugozapadno od Džumabale. Solun, 25. maja. Turško vojaštvo je razkropilo vstaško četo, ktero je vodil Svetkov. Vstašev je bilo po številu le devetnajst, toda kljub temu so se minoli četrtki ves dan bojevali proti turške premoči.

Svetkov in 12 njegovih četnikov je bilo vsmrtenih, tudi 6 vasčanov je bilo vstreljenih. Turške zrube so velike. Po vojski so bašibozuki požgali 16 hiš v Mogilu.

Iz Anadolije poslala je turška vlada 16 nadaljnjih bataljonov v macedonski vilajet.

Sofija, 25. maja. Bolgarska vlada priposlala je Avstriji, Rusiji in Franciji noto, s ktero prosa, naj izposlujejo sporazum med Bolgarsko in Turčijo.

Carigrad, 25. maja. Iz Monastira se poroča, da se je minoli četrtki verno od Monastira vršila bitka, ktera je trajala od ranega jutra do poznega noči.

Solun, 26. maja. V vasi Smrdok južno od Prezkega jezera, so Turki usmrtili 150 macedonskih vstašev. Vstaši, kteri so imeli pri sebi mnogo dinamita, so pred vojaštvom pribežali v imenovano vas, kjer so jih Turki napadli. Boj s Turki je trajal 30 ur. Turki so vsa vasa požgali. V razvalinah so našli do sedaj 150 mrtvecev.

Turki so razdejali vas Ranci blizu Seresa. Od 500 prebivalcev se jih je samo 48 rešilo. Vojaki so ženske in dekleta grozno mučili in njihova trupla pometali v vodo.

Trideset Yaqui Indijancev vsmrtenih.

Mexico Ciudad, Mexico, 24. maja. Vojnemu uradu se brzojavlja, da se je severoistočno od Ures v državi Sonora vršil krvav boj med vojaštvom in 200 Yaqui Indijanci, kteri sledijo so bili poraženi. Vojaki so Indijance v njihovem taborišču iznemakili, usmrtili nad trideset bojevnikov in vse ostale vjeli. Od vojakov ni bil nihče usmrten.

Chihuahua, Mexico, 24. maja. Med oddelkom Tarahua Indijancev in orožniki, prišlo je pri San Juliannu, v gorovju zapadno od tukaj do boja, v kterem je bilo 11 Indijancev in dva orožnika usmrtenih. Na obeh straneh je več ranjenec. Vlada ima s Tarahua Indijanci več let opraviti radi cesar je sedaj odposlala proti njim vojsko kazensko ekspedicijo.

Pogumno dekle.

V hiši št. 142 Cherry St., v New Yorku, je 25letna zamorka, gospodična Grace Hasbrookova, minolo soboto zabodla zamorca "Kit" Carsona, ker je prišel siloma v njeno sobo in jo tankaj nadlegoval. Ker se mu drugače ni zamogla ubraniti, vzela je na mizi ležeči žepni nož in z njim zabodla zamorca v srce, tako, da je bil na mestu mrtve. Pogumno dekle so sicer zaprli, toda zgodilo se je, da ni bil ničesar.

Raz brooklynski most.

Minolo nedeljo dopoldne je neki nepoznani, kakih 35 let stari možki skočil raz brooklynski most v East River. Bil je brezdomno mrtve. Njegovo truplo še niso našli.

Samomorilec se je ob 1/210 uri odpeljal na most z vozom poulične železnice. Sedel je na zadnji klopi in mirno kadil smodko. Prišedši katic 200 čevljev dalje od prvega stebra vrzel je svoj klobuk na pot, skočil raz voz, splezal na ograjo in hladnokrvno skočil v globočino. Njegovo truplo je padlo poševno v vodo.

Soprogova osveta.

Portland, Oreg., 26. maja. M. V. Ledia, kterega je njegova soproga ostavila, je v jezi svojega tasta P. H. Drewsa vstrelil. Na to je svojo ločeno soprogo, ktera je bila priča umora pripravil iti z njim. Dosedaj ju še ni hče ni videl. Najbrže je vstrelil tudi svojo soprogo in samega sebe. Otroka je ostavil pri nekem sosedu.

Iz delavskih krogov.

Prete štrajkarjem.

Lowell, Mass., 23. maja. Tukajšnji hišni posestniki nameravajo štrajkarje predlice, kteri že dalj časa niso plačali stanarino, iz svojih hiš zapoditi, ako ne prenehajo s štrajkom. Posestniki hiš trdijo, da nad 1000 štrajkarjev še ni plačalo stanarinc in da bodo v kratkem več sto rodbin prepodili iz stanovanj.

Odstolvi dečke.

Wilkesbarre, Pa., 23. maja. V tukajšnjih premogovih rovih moralo je te dni katic 1300 dečkov z delom prenehati, ker postava prepoveduje otrokom, ki še niso stari 14 let, v rovih delati.

Štrajk v Chicagi.

Chicago, Ill., 24. maja. Obrtni razmere v tukajšnjem mestu postajajo vedno slabše in štrajki se kar epidemično množijo. Tekoči teden namerava pričeti 36,890 nadaljnjih organiziranih delavcev štrajkati, dočim jih že 7650 praznuje. Pred vsem namerava 10,000 delavcev tukajšnjih klavnic pričeti s štrajkom, njim se bode pridružilo 12,000 natakarjev in kuharjev, 8000 brivcev ter 6000 železnih nakladalcev tovorov.

Vozniki tukajšnjih klavnic zahtevajo povečanje dnevne plače za 25 odstotkov, kar so že lani zahtevali. Brivci zahtevajo skrajšanje delavnega časa.

Štrajk služabnikov poulične železnice v Montrealu.

Montreal, Canada, 24. maja. V službeni tukajšnje poulične železnice pričeli so zopet štrajkati. Sedaj vozovi ne vozijo le še po progi Hall Hill. Nemiri se dosedaj še niso pripetili. Novsedni straži policija. Člani "Montreal Athletic Association" so se ponudili družiti za skabska dela, njim so se pridružili tudi — dijaki McGill vsučilišča.

Spomenik ustreljenim premogarjem.

Wilkesbarre, Pa., 25. maja. Predsednik Mitchell razposlal je vsem članom premogarake unije okrožnico, a ktero jih pozivlja, naj nabere potov prispevkov potrebno svoto denarja za gradbo spomenika dne 10. sept. 1887 pri Lattimerju po šerifu Martinu in njegovemu možtvu ustreljenim premogarjem. Spomenik bodo odkrili čisto leto po krvavih dogodkih.

Štrajk premogarjev.

Wheeling, W. Va., 25. maja. V premogovoj pokrajini Loop Creek, prišlo je večraj katic 800 premogarjev vsled poziva njihove unije štrajkati. Jutri se jim pridruži nadaljnjih 1600 premogarjev. V Stannford City so se večraj pripetili veči nemiri, pri kterih pa ni bil nihče resno ranjen.

Zaprti tovarne.

Boston, 25. maja. Radi vedno večje cene bombazina in ker je kupčija vedno slabša, postal je tudi izdelek manjši. Iz Fall Riverja se poroča, da so več tamošnjih tovarn za dalj časa zaprli.

Trgovina s sužnji.

Mobile, Ala., 26. maja. Porotniki zveznega sodišča v Montgomery so danes bogatega belega Roberta N. Franklina obtožili, ker je kupil od O. W. Pacya iz Tallapoosa countyja zamorca Joe Pattersona kot sužnja. Franklina so zaprli.

Bowen v Caracasu.

Caracas, 26. maja. Ameriški poslanik Herbert W. Bowen, kteri se je tekom zadnjih mesecev kot zastopnik Venezuele mudil v Washingtonu, kjer je vodil obravnave med venezuelsko, ameriško in evropskimi vlada-mi, dospel je večraj zopet semkaj. Bowena so sprejeli predsednik Castro, člani njegove vlade in zastopniki Nizozemske, Španske in Mehike.

S tem opozarjamo obe slavni slovenski katol. Jednoti ter vsa v njih združena društva, kakor tudi vsa slovenska godbena društva na inerat International Manufacturing Company, Box 948, New York City. Istodobno opozarjamo tudi vse rojake in brate Hrvatje na imenovano tvrdko, ktere vodstvo je slovensko in jamči vsakomur za solidno in točno postrežbo.

Tornado na zapadu.

Razsajal v Kansas, Oklahomi in Minnesoti.

Ashland, Kans., 24. maja. Tukajšnji county je ponovno obiskal tornado, kteri je razdejal osem farmer-skih hiš in šolo. Mnogo živine je vsmrteno.

Tudi v Clay in Riley countyjih razsajal je vihar, kteri je v mestecu Bala podrl več hiš. Dva otroka farmerja Dauba sta bila usmrtena.

Lincoln, Nebr., 24. maja. Tukaj so nastale radi deževja povodnji, ktere so napravile mnogo škode. Trgovski del mesta Plattsmouth je pod vodo. Pri Sterlingu so vtonile štiri osebe.

Kansas City, Mo., 24. maja. Iz Manhattan, Kans., se poroča, da je večraj zvečer tornado v Riley countyju napravil mnogo škode. V Bali ob Rock Island železnici sta bili dve osebi usmrteni in 12 ranjenih. Železniški promet je bil nekaj časa vstavljen.

Ashland, Mo., 24. maja. Vihar je tukaj razdejal osem poslopj.

Kansas City, Mo., 24. maja. Deset milj južnoistočno od Dodge City, je vihar usmrtil nekega pastirja, neznanega imena. Gospa Tibb Shaneya je nevarno ranjena.

V severozapadnem kotu Dickinson countyja, porušil je vihar več hiš. Bivši državni zastopnik Harvey, njegova soproga in gospodična Ellen Youngova so ranjeni.

V Augusti, Kans., je odnesel vihar streho tamošnje šole.

Topeka, Kans., 24. maja. Tornado je v Eureka razdejal katic 200 hiš in napravil tudi mnogo druge škode. Dve osebi sta bili smirno ranjeni.

St. Charles Minn., 24. maja. O polnoči večraj razdejal je tukaj vihar na konjskem dirkališču vsa poslopja. Pet konj je bilo vbitih.

Loverne, Minn., 24. maja. V minolej noči je naše mesto obiskal jak vihar in dež. Mnogo farm je razdejal. Carmen, Okla., 24. maja. Iz devetih različnih naselbin ob Kansas City Mexico & Orient železnice, se poroča o viharju, kteri je razdejal večino hiš in ranil nad 50 oseb.

Lincoln, Nebr., 26. maja. Iz Hastings, Nebr., se poroča, da je večraj zjutraj vihar razdejal mesteco Pauline. Šest oseb je bilo usmrtenih. Podrobnosti še niso znane. Od tukaj so odposlali tječaj posebni vlak prebivalstvu na pomoč.

Tudi v vasi Norman je bilo več oseb usmrtenih. Zapadno od Fairfielda, Nebr., je vihar več hiš porušil. Osem oseb je bilo usmrtenih.

Kasneje. V Normanu je bilo 15 hiš razdejanih. Tri osebe so bile usmrteno in več ranjenih.

Des Moines, Ia., 26. maja. V sedemdeset milj zapadno od tukaj oddaljenem Rolfe je vihar razdejal poslopje tamošnje banke, hotel De Main in več zasebnih hiš. Neki Kitajec je bil usmrten, jeden otrok smirno ranjen.

Halifax, N. S., 26. maja. Radi nevihte v zalivu St. Lawrence običale je minolo soboto v St. Pauls Island sedem ribiških ladij v pesku. Dve sta se potopili, jedno je odneslo valovje na prsto morje. Možstvo obeh potopljenih ladij se je rešilo.

Spremeljivo vreme.

Hoosick Falls, N. Y., 24. maja. Dasiravno vlada še vedno lepo vreme ita suša, postalo je večraj tukaj tako mrzlo, da kaže toplomer jedva par stopinj nad ničlo. Pred par dnevi smo imeli 90 stopinj vročine. Radi suše rastlinje ne more rasti.

Schenectady, N. Y., 24. maja. Tropičnej vročini zadnjih dni, sledil je večraj brez nevihte in dežja, pravi zimski mraz. Suša še neprestano traja in farmerji so vedno v večjih stiskah.

V Ballstonu in Plattsbuurgu je padla slana. Toplomer je kazal 24 stopinj.

Lulu Hadley okradena.

Indianapolis, Ind., 24. maja. Nepoznani zločinci so v minolej noči obiskali v njenem stanovanju gospodično Lulu Hadleygo, ktera je postala slavna radi tega, ker ni hotela napraviti postelje zamorca Booker T. Washingtonu, jo kloroformirali in jej vkradli \$40 iz denarni, ktero je imela pri sebi. Najbrže so te storili zamorci iz čete, ker so južni beli imenovali Lulu v nagrado poslali večjo svoto denarja.

Vulkan Santa Maria.

\$50,000,000 škode.

Mexico Ciudad, Mexico, 25. maja. Dosedajni ameriški konzul v Quezaltenango, Guatemala, Grant A. Morril, kteri je moral radi blijuvanja ognjenika Santa Maria bežati, je dospel semkaj in poroča:

"Dosedaj niti v Mehiki, niti v Združenih državah ni nihče zvedel, kako ogromno škodo je napravilo blijuvanje ognjenika Santa Maria, kajti iz onih pokrajini ni bilo dobiti direktnih poročil. Škode je najmanj za 50 milijonov dolarjev. Lava in pepel sta vničila vso pokrajino 50 štirjaskih milj daleč naokrog. Učenjaki so izračunili, da je iz gore padlo nad 900 milijonov kubičnih metrov pepela, kteri je pokril zemljo 9 palcev na debelo. Teža pepela znaša 650 milijonov ton, kajti kubični yard pepela tehta 1350 funtov.

Zdravilišče La Sabina je popolnoma zasuto. Trinadstropni hotel je zasut pod 40 čevljev visokim kupom pepela, iz kterega je videti le vrhove najvišjih dreves. Katic 12,000 čevljev pod vulkanovo odprtino, se je napravila druga odprtina. Škoda, ktera je napravil ognjenik Mont Pelee pri Martinique, je le majhna v primeri z ono, ktera je nastala vsled blijuvanja ognjenika Santa Maria.

Nezgodna na morju, razstrelba, strela itd.

Cape Henry, Va., 24. maja. Jak vihar zanesel je jadranko "Inez N. Cervero" na potu iz New Yorka v Brunswick, Ga., na obrežju North Carolina, kjer je ladja obtičala v pesku. Ako ne nastane močan veter, položaj ladij ni nevaren.

Easton, Pa., 24. maja. V Martin Creek Cementary tovarni ob reki Delaware, pripetila se je razstrelba premogovega prahu, ob kterej priliki so bile štiri osebe nevarno ranjene. Odvedli so jih v Easton bolnico. Skladišče preмога se je vnelo in zgorelo.

Quebec, Canada, 24. maja. Na parniku "Coban", kteri je na potu iz Sydney, C. B., v Montreal, pripetila se je razstrelba plina, ktera je razdejala salon in krov nad njim. Jeden steward je bil vsmrten, dva potnika medkrova sta zginila. Najbrže ju je vrglo v vodo.

Clarinda, Ia., 24. maja. Med večrajšnje nevihte ubila je streča John Coonsa, kteri je gledal skozi okno. Ostali ljudje v hiši so se onesvestili.

Razni požari.

Norfolk, Va., 24. maja. V minolej noči je zgorela delavnica strojev Sealboard Airlina železnice v tukajšnjem mestu. Ogenj se je razširil tudi na skladišče lokomotive in druga sosedna poslopja in provzročil škodo za \$750,000. Več gledalcev požara je bilo ranjenih.

Bear Lake, Pa., 24. maja. Požar, kteri je razdejal tukajšnji Bear Lake hotel, prodajalno G. K. Gordonova in hišo G. W. Carterja, je napravil za \$40,000 škode.

Louisville, Ky., 24. maja. Mesto Carlisle obiskal je danes požar, kteri je napravil za \$25,000 škode. Pri gasenju podrla se je velika stena. 25 oseb je bilo ranjenih. Tri osebe se pogrešajo, najbrže so zasute.

Kri in nasilstvo.

Zgodovina starega, srednjega in novega veka pripoveduje dosti o krvavem nasilstvu, ker telesna moč je imela in ima še danes povsod prvo mesto. Močni, siloviti narodi podjarmijo slabotne ravnotako lahko kot močan moč kakoga slabotnega pritlikovca. Čez trupla premaganih stopajo brez vsacega sočutja, ker: bodoč nost mora biti zmagovalčeva! Proč tedaj z duševno in telesno slabostjo, ktero lahko in gotovo premagamo, ako pijemo Trinerjevo zdravilno grenko vino. To popolnoma naravno zdravilo takorekoč vlije novo moč v živce in mišice, napravi človeka podvzetnega in pogumnega, ker celo telo prenovi. Vse to so pa samo nasledki očistene krvi in drugih telesnih organov. Kdor pije to zdravilno grenko vino, opazi sam lahko, da mu postaja lice lepo naravno rdeče in da se vsakovrstne pege zrube. Ravno tako dobi vsak slast do jedil in kar je dosti vredno — dober spanec. Dobi se v lekarnah in pri izdelovalcu, Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill., Pilsen Station.

Entered January 29, 1902, as second-class matter, Post Office at New York, N. Y., Act of Congress of March 3d, 1879.

„Glas Naroda“
List slovenskih delavcev v Ameriki.
Urednik: Editor:
ZMAGOSLAV VALJAVEC.
Lastnik: Publisher:
FRANK SAKSER,
109 Greenwich St., New York City.

Na leto velja list za Ameriko . . \$3.00
„ pol leta 1.50
Za Evropo za vse leto 2.50
„ „ „ pol leta 1.25
„ „ „ četrt leta 0.75
V Evropo pošiljamo list skupno dve številki.

„Glas Naroda“ izhaja vsak torek četrtek in soboto.

„GLAS NARODA“
(„Voice of the People“)
Will be Issued every Tuesday, Thursday and Saturday.
Subscription yearly \$3.

Advertisements on agreement.

Za oglase do 10 vrstic se plača 80 centov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne natisnejo.

Denar naj se blagovoli poslati po Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljatkam naredite naslov:

„GLAS NARODA“
109 Greenwich St., New York, City
— Telefon 3795 Cortlandt. —

Dogodki na Hrvatskem.

Dogodki na Hrvatskem postajajo od dne do dne resnejši in zadobivajo že akuten značaj. S prva je bankerotni — moralno vsaj — vladni sistem na Hrvatskem hotel po svojih glasilih vzbuditi v svetu (ki gleda stvari od daleč in jih torej ne more prav soditi) domnevanje, kakor da so pojavi le sporadični, umetno izzvani le od posamičnih agitatorjev in da narod sam ni v nikakr zvezi z njimi.

Danes je jasno vsemu svetu, da se to lepe — pripovedke glasil vladnega sistema na Hrvatskem. Dejstva govore, da je odporno gibanje proti nečuvni krivici, ki jo mora prenašati narod hrvatski, zajelo vse narod — na globoko in široko. O tem pričajo imena in stanovi, katerim pripada neštevilo — zaprtih, priča prelita kri in pričajo zemski ostanki v grobu.

Demonstracije se neprestano pojavljajo po vsem Hrvatskem in udeležujejo se jih vsi sloji, ne izvemski — dam iz najboljših stanov. Tudi vladni krogi pojmiyo sedaj resnost položaja in pričakujejo v veliki skrb dogodkov, ki vtgnejo priti. Iz Zagreba se poroča, da se vladni možje niti ne čutijo varne na ulici in da njih pot vodi edino le od doma v urad in iz urada na dom. Kolika je srditost proti tem krogom, pričajo najnovejši dogodki. Tako so n. pr. dijaki s silo sneli slike bana Khueua iz nekega izložnega okna, so na istih iz banovega obraza iztaknili oči in so potem bana — seveda le v prisposobi — obesili. Na kolodvoru so s kamenjem obmetavali banove vozeve. V Karlovcu je na tisoče ljudi demonstriralo proti madjarskim napisom na državni železnici. Dalje so bili izgredu v Križevcih Božjakovini itd. Tu je prišlo do spopada med orožniki in kmeti.

In zaslepljeni zistem vpliva še olje v ogenj s svojim postopanjem: s svojim nasiljem, s aretiranjem, s plenjenjem listov, s policijskim proganjanjem in sosebno s propovedovanjem shodov za financijelno samo stalnost in v protest proti izkoriščenju vanju in izmozgavanju dežele od strani Madjarov. Narod je lačen, narod je izpit, kmet nima najpotrebnejega za življenje in nima, s čemer bi mogel obdelovati zemljo. A temu narodu ne dovoljujejo niti toliko, da bi mogel vsaj govoriti o svoji bedi, da bi mogel potožiti. To dela slabo kri, te razburja duhove.

Narod je prišel v tisto psihološko stanje, ko ga prevladuje zavest, da naj pride kar hoče, ne more biti huje da more le pridobiti, ker nima nič več izgubiti.
„Gospodje“, ki vodijo vladni zistem na Hrvatskem, so hoteli in hočejo z brutalno silo udušiti vihar v narodu, a so pozabili na rečni psihološki moment in zato tudi niso pomislili na staro resnico glede takih dogodkov: da se pač ve, kje in kdaj so pričeli, a se nič ne more vedeti kje in kako nehalo! Madjarsko nasilje je izzvalo odpor, madjarski zistem na Hrvatskem je doživel svoj moralni pomol, ali mi bi rekli, da dogodki na Hrvatskem, in to še poseb-

no že zato, ker se vrše vsopredno z dogodki v ogrski zbornici in po ulicah ogrskih mest, pomenjajo banke rot dvalistične uredbe države. Dogodki na Hrvatskem so priča akutne krize v razmerju med Hrvatsko in Ogrsko, dogodki na Ogrskem zopet priča o akutno-kritičnem stanju v razmerju med Avstrijo in Ogrsko. Bi li bilo čudo, ako se iz vseh teh dogodkov izcimijo drugi dalekosežni dogodki, ki utegnjo dati oblike novi uredbi monarhije?

Mosquitos.

Z naslovom današnjega članka nikakor ne mislimo one krvopivce med ljudmi, kateri uživajo krasno življenje na račun delavskega ljudstva, temveč one prave in izvirne k rodbini Culex pipicus spadajoče mične žuželke, kateri nadlegujejo ljudi celo v najlepših pokrajinah Zjedinenih držav, in ktere so pred vsem nadležne zaljubljenim parom, ktere v temnih parkih motijo v najslajšji sreči njihovih prvih „amorios calientes“.

Radi tega smo se namenili danes antančneje razmotrivati o živaličkih ktere žive po kapitalističnem načinu — osobito sedaj, ko ob pričetku vročine prihajajo iz raznih držav, zlasti pa iz New Jersey senzacionelna poročila, da so se tamka, posebno pa v takozvanih „Oranges“, pojavili komarji neke štiri tedne pred običajnim časom, temveč tudi v izredni množini s še večjo krvoločnostjo.

Senzacionelno je poročilo že radi tega, ker so naši sodržavljani v New Jerseyu in na Staten Islandu, v prvih rajih mosquitov, že pred daljnim časom skušali kapitalistično zalogo z anarhističnimi sredstvi iztrebiti, namreč s petrolejem. Državljani so namreč mislili, da bodo mosquite pregnali s tem, ako polijejo neštevila močvirja v New Jerseyu in drugod, ktera so prava domovja mosquitov in malarije, s petrolejem. Na ta način bi namreč ugonobili milijone in milijone mosquitovih bub, ktere žive v nilo duhtečih vodah svoje prvo kapitalistično življenje. Mladi mosquitovi bi potem ne mogli priti na površje in bi se z ozirom na kapitalistično izsevanje ne mogli naprej razvijati, temveč bi morali vtoniti.

Mogoče so pa newjerseyski mosquitovi v državi, ktera je takorekoč last kapitalističnih korporacij, že kot „barbies“ tako močni, da so povsem lahko petrolejo plast prodrli; mogoče je pa temu krivo tudi petroleje, ktero so državljani kupili pri Standard Oil Co. in ktero ima morda lastnost, da pospešuje vsa kapitalistična bitja: s kratka, načrt, ktereza so izumili naši sosedje za vničanje mosquitov, je jednostavno za nič in mične živalice so se letos preje pojavile, nego druga leta.

Ako bi mi zamogli našim newjerseyskim sosedom in državljanom drugih obmorskih držav, zlasti pa našim rojakom ob vodah Erijskega jezera svetovati, kako naj odpravijo svoje izsesalec v obliki pravih mosquitov in nekakih s židi sočvstvih križevcev, bi jim svetovali sledeče: Pred vsem je treba odstraniti vzroke nadloge, v tem slučaju toraj močvirja, ali da se z clevelandskim „urednikom“ zajedno izrazimo, — „kot gnoino smrdčo vodo“, ktera se pretaka po njegovih spisih. Ako bi močvirja ne bilo, potem bi bila tudi pred vrati svetovnega mesta malarija nepoznana. Toda sedaj se še ne izplača močvirja in slične okužene prostore odstraniti. Prišel pa bo čas, ko se bodo izplačalo močvirja izsušiti in svetloče neumnost odpraviti, in dokler se to ne bo zgodilo, živel bodo mosquitovi, vladala bo malarija in tudi podedovana „macacaria“.

Gibanje vstašev na Filipinskem otočju.

Manila, 24. maja. V pokrajini Bataan so se pojavili vstaši, katerih večina je služila pod generalom San Miguelom, kteri je bil v boju pri Marignua usmrten. Oblasti so poslale proti vstašem dve sotniji vojakov in konstablerjev.
Governor v Misamis na Mindanao prosil je za vojaško pomoč, ker se vstaja širi po vsem otoku.

NAZNANILO.

Odbor društva sv. Jožefa šte. 30 J. S. K. J., v Chisholm, Minn., na znanja društvenikom v Chisholm Buhl, Hibbing in Nashwank, Minn. da smo društvene seje preložili in bodo namesto zadnje nedelje v mesecu za tekoče leto vedno prvo nedelje po dvanajsetem, ali nedeljo po plači.
Dalje naznanjam, da bodemo dne 31. maja blagoslovili društveni zastavi in upamo, da se te slavnosti udeležijo vsi društveniki ter bližnja bratska društva in nas spremijto v cerkev sv. Srca Jezusa na Hibbing. Društva se zbera ob 9. uri donoludne v društveni dvorani v Hibbingu.
Z bratskim pozdravom
John Kochevar, predsednik

Dopisi.

Arrow, Pa., 20. maja.

Gospod Frank Sakser, objednem vam pošiljam svoto \$73.35, da jo odposljete čast. g. dekanu v Cirknicu. Svoto smo nabrali za novi križev pot in sicer med tukaj stanujočimi delavci, ter prosim, da priobčite imena darovalcev. Darovali so: John Mramor in John Sku po \$4; Anton Caserman John Martinčić, John Otoničar, Fr. Jerman, A. Jurca po \$2; Ant. Skuk \$1.50; J. Lovko \$1.25; J. Mikič, Jos. Branišelj, P. Krpan, And. Krpan, M. Baraga, Ana Tekave, J. Ileršič, Ant. Mramor, J. Viči, J. Dovjak, S. Mele, Fr. Lančman, Jak. Kraic, Ant. Mele, J. Mele, Ant. Drenik, J. Korošec, J. Urbas, Mat. Prudič, A. Drenik, Fr. Urbas, J. Primožič, J. Baraga, Tom. Kovšca, Fr. Strukelj, J. Kraine, J. Kraine, J. Prudič, Ant. Kraine, Fr. Udovč, John Baraga, Fr. Baraga I. Fr. Baraga II., L. Martinčić, J. Meštek, J. Martinčić, T. Kebe in J. Leškovec po \$1; F. Mramor, J. Vivolla A. Lovko, J. Mivc, M. Srebrnak, Št. Mele, J. Kebe, Ant. Šparembek, Val. Bramšelj, J. Bramšelj, Fr. Riegler, Jak. Krašovec, A. Strle, Jak. Plos, Frank Rot, J. Korošec, M. Ule, J. Turk, J. Bouha, po 25c; John Tauzel 80c; Fr. Omahen, I.L. Omahen, Fr. Fink, G. Simončić, Št. Gerbec, po 35c; G. Gostiša, Frančiška Strle, J. Zakrajšek, John Zakrajšek, Fr. Debevc, J. Klančar, Fr. Tavželj, Ant. Slane, po 25c.
Svoto smo že odposlali na nam naznanjeno mesto.

Ironwood, Mich., 21. maja.

Čenjenim rojakom širom Amerike naznanjam žalostno vest o smrti našega rojaka Jure Iliča, rodem iz Kovače vasi v črnomalskem okraju. Pred nekaj časom je prišel semkaj iz Minnesote. Tu ga je obiskala bolezen, iz ktere ni mogel več okrevati in je umrl. Pokojnik ni bil član nikakega podpornega društva, dasiravno je več let živel v naši deželi. N. v m. p.
Prezgodnja smrt našega rojaka nam zopet dokazuje, da so podporna društva prepotrebnna naprava.
Pokojnik ostavlja na Kranjskem mater in brata, ter v Calumetu dve sestri in mlajšega brata.
Mat. Vlašič.

Omaha, Neb., 23. maja.

Namenil sem se cenj. rojakom naznaniti moje mnenje glede razdelitve Jugoslovanske Katol. Jednote v dva dela, namreč v oženjene in neozenjene člane.

Čital sem namreč v „Glasu Naroda“ vse dopise nanašajoče se na preinačenje Jednotinih pravil, vsled ktere bi nadaljno vplačevanje udnino ne bilo več jednako. Toda na tem mestu naj odkrito povem, da bi v slučaju, ako pride do delitve Jednote, slednja več tako ne napredovala, kakor je sedaj, zlasti pa v zadnjih dveh letih. Jednota bi se potem prelevila v pravo zavarovalnico, kakor je že zadnji tozadevni dopisnik povdarjal. Radi tega se povsem strinjam z dopisnikom v Roslyn, Wash. Jednotina pravila so na dobri podlagi in jim gotovo nihče ne more oprekatati.

Z ozirom na delo v tukajšnjem mestu se ne morem nič kaj pohvaliti, kajti, kakor znano, so delavci skoraj vseh obrti štrajkali. Kakor se čuje bodo deloma še nedokončani splošni štrajki zgubljeni, kajti nad polovico unijskih delavcev hoče zopet z delom pričeti, ne da bi dobili, kar so zahtevali. V topilnici je tudi malo delavendar se pa dobi delo, ktero je zelo težko, osobito sedaj v bližajočji se vročini.
Pozdrav vsem rojakom in članom Jednote.
Ivan Radovič.

NAZNANILO.

Dobro izvežanih delavcev, Slovencev, Hrvatov in tudi družih narodnosti se ne branim, potrebujem. Delo ni težavno, je stalno dokler se kaj drobiša, delo je pa tako: izvrstno pivo piti, vsake vrste smotke kaditi, dobro domače vino piti, več vrst žganje ali jeraš piti; kdor zna dobro kegljati, mu ni treba plačati, kegljišče je novo. Prodajam tudi tobak, vsake vrste smotke in tudi tobak za zvečenje. Ako ktereza to delo veselil, imam tudi zanj stanovanje na razpolaganje prav po ceni proti „cash“ Za obilen obisk se priporoča:
JAKOB MARTINČIČ, salooner, Surmit, Illinois.

NAZNANILO.

Rojakom naznanjam, da sem otvoril

trgovino z vinom,

in sicer prodajam dobra californijska vina in Napa Valley po 40 centov črno vino; belo vino pa od 45 ct. naprej. Vino pošiljam na vse kraje v Zjed. državah. Za obna naročila se priporoča
s spoštovanjem
M. ROGINA,
Box 64, Crockett, California.
31 dec.

Evropejske in druge vesti.

Dunaj, 24. maja. Bivša saksonska princezinja Luiza prosila je cesarja Fran Josipa, da jej dovoli bivati v Avstriji. Cesar je v to privolil pod pogojem, da postane Luiza — samostanska „devica“.
Trst, 24. maja. Vlada namerava prositi državni zbor za dovolitev svote 90 milijonov kron v svrhu izboljšanja tukajšnje luke.
Petrograd, 24. maja. Tukaj se zahtuje, da namerava car prestolonasledstva preinačiti tako, da zamora njegova najstarejša hčerka postati carinja in slučaju, da Nikolaj umrije brez moškega naslednika.

Paris, 24. maja. Gospa Potter Palmerjeva iz Chicage se bude v kratkem s knezom kneževine Monaco zaročila. Knez je prišel v to svrhu že dvakrat v Paris in obiskal Palmerjevo. Slednja nikakor ni prva „kneževinja“ moška. Njegovo „veličanstvo“ sta že dve ženi ostavili.

Rim, 24. maja. Sedanji italijanski poslanik v Washingtonu, Mayor des Planches, imenovan bo naslednikom grofa Nigra, sedanjega zastopnika Italije na Dunaju.

Hamburg, 24. maja. Vodstvo tukajšnje parobrodne družbe naznanja da se še nikoli ni izseljevalo toliko ruskih židov v Ameriko, kakor sedaj po kišinevskih dogodkih. Parobrodne družbe niti same ne vedo, kako naj se vladajo potniški promet.

Amsterdam, 24. maja. Iz Dordrechta v Transvaalu se poroča tukajšnji „Nieuwe Rotterdamse Courant“, da se je vsem kapskim vstašem podelila amnestija, tako, da zamorejo oni kapski vstaši, kteri so pribežali v Nizozemsko, neovirano vrniti se v južno Afriko.

London, 24. maja. Kralj Edward je zopet zbolel, kar se je pa par dni prikrivalo. Na svojem potovanju po Škotskem se je dvakrat onesvestil. V kratkem bo treba kralja operirati.
London, 24. maja. „Grof“ Sizzo Moris, „c. & kr.“ rezervni poročnik avstrijskega ulanskega polka št. 11 pozval je princeza Radzivila, stavejši tukajšnjega ruskega poslanstva na dvoboj, ker sta se pri igri na karte sprla.

Panama, Colombia, 24. maja. V trgovskem delu tukajšnjega mesta pričelo je večraj jutraj ob 3. uri gorati. Ogenj, kteri je razdejal deset velikih poslopj, so še le popoldne o 6. uri omejili, ker je gasilcem pomankovalo vode.
San Domingo, San Domingo, 24. maja. Sovražniki sedanje vlade so tukajšnje orožarno in zalogo smodnika razstrelili. General Frias je bil usmrten, 21 oseb je bilo ranjenih. Topničarka „Colon“ se je na potu v Sanchez potopila. Mornarji so vtonili.

Aden, Arabija, 24. maja. Iz dežel Somaleev v istočnej Afriki se poroča, da so se angleški jezdeci, kteri so se bojevali proti Hadži Mohamed Abdulahu, uprli in razšli. Oni so se brezdvomno naveličili angleške discipline.
Peking, 24. maja. Ruski poslanik za Kitajsko, Lesar, kteri je bil za časa mandžurskih dogodkov v Rusiji dospel je v Port Arthur, kjer ga je sprejel admiral Aleksijev, vrhovni poveljnik ruskega vojaštva na Kitajskem. Lesar bo v Port Arthurju pričakoval vojnega ministra Kuro patkina, kteri potuje iz Vladivostoka preko Japonske v Port Arthur.

Shanghai, 24. maja. Iz Chifu se poroča, da je dospel v ustje reke Yalu ruski parnik s tisočeriimi tonami stavbenega železa. Rusi namreč grade železnico, ktera se bo spajala s kitajsko istočno železnico. V Ta Tung Kou prišlo je na tisoče ruskih vojakov. V kratkem bodo zgradila Rusija tudi železniško zvezo s Korejo.

Paris, 25. maja. Socijalisti so večraj skupno obiskali zidovje na pokopališču Père Lachaise, na katerem so leta 1871 več komunarodov vstrelili Nemirov ni bilo. Na pokopališču je korakalo 3000 oseb v najlepšem redu. Čuti je bilo klice: „Vive l'Anarchie“ in kljub prepovedi je množica pela himno „Carmagnole“.
Paris, 25. maja. Pri dirki avtomobilov med Parizom in Madridom, ktera se je pričela večraj jutraj, pripetilo se je toliko nesreč, da je ministrski predsednik Combes nadaljnje dirkanje na Francoskih tleh prepovedal. Istotako je odredila španska vlada. Šest oseb je bilo usmrtenih pet je ranjenih.
Odjasa, Rusija, 26. maja. Policija v Kišinevu je preprečila ponovno klanje tamošnjih židov. Pripetili so se smrti, toda policija je demonstrante takoj razpabila. Policija je zasačila antisemitno zborovanje in aretirala 200 zborovaleev.

Berolin, 26. maja. Marija Gledičeva, pri ktereji je stanoval major v p. Avgust Reich, je majorja zaklala. Bil je na mestu mrtev.
Peking, 26. maja. Položaj v pokrajini Yinan je ugodnej, nego se je prvotno poročalo. Vojaštvo je vstalo od Yinanu porazilo.

Paris, 26. maja. V Villebanu blizu Pariza, vršil se je danes dvoboj z revolverji med princem Radzivilom, atašejem ruskega poslanstva v Lon-

Kranjsko slovensko katoliško podporno društvo sv. Barbare v Forest City . . . . . Pennsylvania.

Inkorporirano 31. januarja 1902 v Pennsylvaniji.

Odborniki:
JOHN ŽNIDARŠIČ, predsednik.
MARTIN KASTELIC, podpredsednik.
JOHN TELBAN, I. tajnik.
ANTON TRELC, II. tajnik.
MARTIN MUHIČ, blagajnik.

Gospodarski in računski odbor:
ANTON GERMOVŠEK,
MARTIN GERČMAN,
JOSIP GORENC,
JOSEF ZALAR.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: J. Telban, Box 607, Forest City, Pennsylvania.

Glasilo „GLAS NARODA“.

donu in grofom Edward Sizzom, avstrijskim „plemičem“. Streljala sta se trikrat v razdalji 15 korakov — na da bi se zadela. Na to sta se zopet pobratila.

Delavska vest iz Fairmonta, W. Va.

Nedavno smo poročali, da je Fairmont Coal Co. za novo leto in Veliko noč svojim 12,000 delavcem povišala plačo za 10 in 5, toraj skupno za 15 odstotkov po novem letu. Od 1. aprila nadalje dobiva delavce, kteri je imel preje po \$1.30 na dan, po \$1.60. Zajedno je bila tudi plača za voz premoaga povišana, tako dobi delavce, kteri je imel preje 40 centov od voza sedaj 52½ centov.

Ker je bila fairmontska pokrajina v krogih premogarjev radi ugodne plače, že preje na dobrem glasu, obudilo je ponovno povišanje plače med delavci pravo iznenadenje. Družba plačo svojim vslužbenecem ni povečala na njihovo izrecno zahtevo, temveč prostovoljno, dobro vedoč, da ima opraviti z vestnimi delavci, kterim je tudi prospeh družbe pri srcu.

Toda medtem, ko zadnja iznenada v delavskih krogih se ni pozabljenovo druge: Družba je za svoje vslužbenec zgradila 500 novih hiš in 250 koč, ktere so sedaj na razpolago delavcem. Hiše so zgrajene iz najboljšega materiala, oskrbljene z kloseti, ognjišči itd. V vsaki hiši je po pet sob, vse krasno zgrajene. K vsaki hiši spada približno oral zemljišča. Delavci zamorejo rediti krave, prešiče, kokoši itd. in prostor rabiti za vrt. Ker so potni stroški oženjenih premogarjev mnogo večji, dala bo družba vsakej semkaj došli obitelji stanovanje prvi mesec zastoj.

Družba svojim služabnikom posodi tudi denar za pot njihovih sorodnikov iz starega kraja semkaj. Družba vslužbenecm preskrbi tudi potrebno pohištvo po izvirnej ceni, ktero svoto zamore potem vsakdo povrniti potom: mesečnih donezkov, kteri so njihovej plači primerni. Družba skrbi tudi za duševni in vzgojevalni napredek svojih delavcev s zidanjem cerkev, šol itd. Sedaj gradi tri cerkve in sicer v Monongah, Gypoy in Clarksburgu. Zdravniki in lekarnarji, zabavišča, salooni, kegljišča in druga zabavišča so tudi vsak mu na razpolago.

Kraj je lep in zdrav in radi ugodne stanja, ktero je v tukajšnjem kraju zavladalo po zaslugi Fairmont Coal Co., moramo tukajšnje pokrajino prištevati k onim, kjer je vsake mu zaslužek zagotovljen.

Rovi Fairmont Coal Co. so vsi nad vodno gladino, brez plinov in vode. Premoz je visok od 6 do 12 čevljev, stropa solidna; opremljeni z vsemi modernimi napravami. Ventilacije je moderna in popolna. Delavce, kteri ne želi delati v rovu, dobi delo tudi zunaj za dnevno plačo \$1.70.

Voznja iz Pittsburga v Fairmont stane \$3.63, iz Connellsville \$2.24, iz Baltimore \$6.90, iz Philadelphije \$10.00 in iz New Yorka \$12.00. Družbe, obstoječe iz najmanj 10 moč ktere potujejo s železnico Baitimore & Ohio, dobe vožnje listke za 20 odstotkov ali jedno petino ceneje.

Podrobnosti dobiti je v vseh jezikih pri John Leder, 330 Gaston Ave., Fairmont, W. Va., ali John Leder, 309 North 4th Street, ali Box 436 Clarksburg, W. Va. Na vprašanja se takoj odgovarja.

Kurz.

Za 100 kron avstr. veljave treba je dati \$20.50 in k temu še 15 centov za pošlino, ker mora biti de narna poštjatev registrirana.

Prodaj hišo

v Clevelandu na St. Clair St. Hiša je lepa, ima 10 sob, kegljišče za dve igri, hlev itd. Najboljši prostor za Slovence ali Hrvata, pripraven za vsako obrt. V hiši je sedaj saloon. Prostor (Lot) meri 62x165. Več se poizve pri Seb. Skaberne, 1661 E. Madison Ave., Cleveland, O.

Math. Grill,
1548 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

Priporoča rojakom svoja

izvrstna vina.

Rudeče vino po 45 ct. gal., belo po 65 ct. galon. Najboljši domači drožnik štiri galone za \$11. Za Ohio, Pennsylvanijo in Illinois plačam prevozne stroške in dam posodo zastoj. Vino je najboljšje vrste ter ga imam skupaj v sodih po 1200 galon. Pošljem ga ne manj kot 25 galon.

Naročilom je priložiti denar.

Kretanje parnikov.

V New York so dospeli:
New York, 23. maja iz Southamptona s 483 pot.
Campania, 23. maja iz Liverpoola s 1136 pot.
Bluecher, 24. maja iz Hamburga s 1626 pot.
Dresden, 24. maja iz Bremena s 984 pot.
Celtic, 24. maja iz Liverpoola s 1397 pot.
Columbia, 24. maja iz Glasgowa s 1066 pot.
La Gascoigne, 24. maja iz Havre.
Vaderland, 25. maja iz Antwerpena.
Ryndam, 25. maja iz Rotterdamu s 1988 pot.

Dospeti imajo:

Grosser Kurfuerst iz Bremena.
Hohenzollern iz Genova.
Oceanic iz Liverpoola.
Patricia iz Hamburga.
Deutschland iz Hamburga.
La Savoie iz Havre.
Umbria iz Liverpoola.
Philadelphina iz Southamptonu.
Kroonland iz Antwerpena.
Cymric iz Liverpoola.
Noordam iz Rotterdamu.
Kronprinz Wilhelm iz Bremena.
Bremen iz Bremena.
Moltke iz Hamburga.
Palatia iz Genova.
Teutonic iz Liverpoola.

Odpjli so:

Kaiser Wilhelm II. 26. maja v Bremen.

Aurania 26. maja v Liverpool.

Odpjli bodo:

Majestic 27. v Liverpool.
Statendam 27. maja v Rotterdam.
New York 27. maja v Southampton.
Barbarossa 28. maja v Bremen.
Bluecher 28. maja v Hamburg.
La Gascoigne 28. maja v Havre.
Celtic 29. maja v Liverpool.
Vaderland 30. maja v Antwerpen.
Campania 30. maja v Liverpool.
Pennsylvania 30. maja v Hamburg.
Gera 2. junija v Bremen.
Oceanic 3. junija v Liverpool.
Ryndam 3. junija v Rotterdam.
Philadelphina 3. junija v Southampton.
Deutschland 4. junija v Hamburg.
Grosser Kurfuerst 4. jun. v Bremen.
La Savoie 4. junija v Havre.
Cymric 5. junija v Liverpool.
Kroonland 6. junija v Antwerpen.
Hohenzollern 6. junija v Genova.
Umbria 6. junija v Liverpool.

Jugoslovanska Katoliška Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: JOHN HABJAN, P. O. Box 303, Ely, Minn.
Podpredsednik: JOSIP PEZDIRC, 1202 S. 13th St., Omaha, Neb.
I. tajnik: JOSIP AGNIČ, P. O. Box 266, Ely, Minn.
II. tajnik: JOHN LOVŠIN, P. O. Box 291, Ely, Minn.
Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

IVAN PAKIČ, P. O. Box 278, Ely, Minn.
MIKE ZUNČ, 431 7th St., Calumet, Mich.
JOSIP GORIŠEK, 5136 Ruby St., Pittsburg, Pa.

POROTNI ODBOR.

JOHN KERŽIŠNIK, predsednik, P. O. Box 138, Federal, Pa.
JOHN GERM, 1103 Cherry Alley, Braddock, Pa.
ANTON GERZIN, 2137 Log St., Calumet, Mich.

Dopisi naj se blagovoljivo pošiljati na I. tajnika: Josip Agnič, P. O. Box 266, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Denarne pošiljatve naj se pošljejo blagajniku Ivan Govže, P. O. Box 105, Ely, Minn., in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je „GLAS NARODA“.

NAZNANILO.

Imena zastopnikov krajevnih društev pri glavnem zborovanju: Za društvo sv. Janeza Krstnika št. 37, Cleveland, O., Joe Perko. Za društvo sv. Cirila in Metoda št. 16, Johnstown, Pa., Fran Gabrenja. Za društvo sv. Jožefa št. 23, San Francisco, Cal., Ivan Stariha. Za društvo sv. Jožefa št. 30, Clisbolum, Minn., Ivan Kočevcar. Za društvo sv. Jožefa št. 20, Sparta, Minn., Josip Kern. Za društvo Sladko-Ime Jezus št. 25, Eveleth, Minn., Ivan Primožič. Za društvo sv. Jožefa št. 12, Pittsburg, Pa., Andrej Škrabec in Ferdinand Volk. Za društvo Sreca Jezusa št. 2, Ely, Minn., Ivan Prijatelj in Ivan Mrhar. Za društvo sv. Cirila in Metoda št. 9, Calumet, Mich., Miha Klobučar in Anton Gerzin. Za društvo sv. Cirila in Metoda št. 1 Ely, Minn., Josip Smuk, Jurij Brožič in Marko Petrič. Za društvo sv. Barbare št. 5, Soudan, Minn., Josip Videtič. Za društvo sv. Barbare št. 39, Roslyn, Wash., Anton Jamaček. Za društvo sv. Jurija št. 22, So. Chicago, Ill., Frank Medoš, Anton Mertič. Za društvo sv. Barbare št. 3, La Salle, Ill., Josip Bregač. Za društvo Sokol št. 38, Pueblo, Colo., Frank Medica. Za društvo sv. Alojzija št. 18, Rock Springs, Wyo., Frank Keržišnik. Za društvo sv. Alojzija št. 19, So. Lorain, O., Frank Justin. Za društvo sv. Jožefa št. 21, Elyria, Colo., Josip Jare. Za društvo sv. Mihael Arhanjel št. 40, Claridge, Pa., Josip Matko. Za društvo sv. Barbare št. 39, Roslyn, Wash., Anton Jamaček.

Društvam spadajočim J. S. K. Jednote naznanjam, da se bliža čas glavnega zborovanja, zato naj društva meseca aprila izvolijo odposlance in jih naznanijo odboru Jednote, da imena odposlancev priobčimo v glasilo.

Na svidanju dne 5. julija v Omaha, Neb.!

JOSIP AGNIČ, I. tajnik.

Drobnosti.

Avstrijski višji konzul Tomaz de Dessewffy v New Yorku odpušča večkrat na Dunaj na dopust in se naj brže vrne. Vseled prizadevanj je dobila avstro-ogrsko dobrodelna družba 20.000 kron več podpore iz obeh državnih polovic. Odlični Avstrijski se Dessewffyu priredili banket v Manhattan hotelu in povabili g. F. F. Sakserja, kot častnega gosta, ali vseled zlostnih političnih razmer na Hrvaškem se g. Fr. Sakser ne udeležil banketa, dasi je že pred časom v to obljubil; toda razmere so se spremenile in dobremu Jugoslovancu se dan ne prepušča čas se udeleževati teh banketov. Enako se je g. Sakser izjavil prijateljskemu odboru in newyorškimi časnikarjem, ko so ga interpelirali glede tega banketa.

V Ameriko se je odpeljal dne 10. maja pomoč iz južnega kolodvora v Ljubljani 148 oseb in dne 12. maja 121 izseljencev s Kranjskega in 49 s Hrvaškega. Policija je prišla na kolodvoru jednega funta iz Mirnopeči, ki jo je hotel s tujim potnikom popihati v Ameriko, ker je bil še podvržen vojaški dolžnosti.

V Zagreb se je odpeljal dne 10. maja ob 7. uri zvečer iz Ljubljane jeden bataljon pešpolka št. 27 s 320 mož s častniki vred. Vojaki so se odpeljali s sekundarnim vlakom od Zidanega mostu od tod pa s posebnim vlakom naprej.

Tepeži in izgredi v Ljubljani. AP Einsiedler, hlapec pri H. Humor lastnici razstavnice v Laternanovem drevoredu v Ljubljani in zidar Fran Deluka, stanujoč na Dunajski cesti št. 55, sta se 10. maja dopoldne sprla in je Einsiedler udaril Deluka s pestjo tako po obrazu, da se mu je vtila kri, ter ga je po obrazu opraskal Einsiedlerja je policija zaprla. Na Karlovski cesti je pri Tomčevi hiši krojaški pomočnik A. L. udaril z roko po šipi na čemu in jo ubil. Hotel jo je popihati, ko je zapazil policijskega stražnika, pa je bilo že prepozno. V Trnovem je bil že dolgo časa po noči mir in nekaj časa je že mintlo, odkar so imeli na rotovžu Trnovčana zaprtega. Danes po noči pa so se trnovski fantje spet spravili na noge in razgrajali, razbijali po ža-

luzijah in vratih in trgali ograje, dokler jih niso policijski stražniki prijeli in odvedli na rotovž. Na Zabjeku pred Leksetovo gostilno je bil v noči od 9. na 10. t. m. hlapec Ivan Masu, stanujoč na Poljanski cesti št. 19, napaden in na tla pobit. V imenovani gostilni je nastal tudi izgred, ker godec Rudolf Koleša ni hotel igrati na harmoniko, ko je začel plešati potnik Frane Mavser, na ktere ga ima on piko.

S polonem je spadla na Golovu posestavnica H. K. svojega moža in ga pretepla tako, da je ves pobit. Tudi ga je zapodila od hiše in mu ne da hrane. In vse to zaradi tega, ker je mož dal sosedi jedno mrežnico sena ne da bi njegova žena za to vedela.

Okraden in tepen. Zidar Peter Cukedo, 47 let star, iz Tarcento, je v nedeljo dne 9. t. m. na Dobravi pri Javorniku v pijanosti na travniku za spal. Trije delavci, ki so prišli mimo pobrali so mu iz žepa ves denar — 30 kron — in mu vzeli 2 klg. sira, ki ga je imel pri sebi. Vrh tega pa so ga še tako pretepli in poškodovali, da so ga morali prepeljati v deželno bolnico.

Cigan pustil konja. V noči od 10. na 11. t. m. pripeljal je neki cigan na brod v Št. Jakobu pri Savi črnega konja in vprašal brodnika, če ve, kdo da bi konja kupil. Brodnik je svetoval ciganu, naj pelje konja k županu in se je ponudil, da gre z njim. To pa ciganu ni bilo prav in je konja pustil in zbežal. Konj se nahaja pri županu v Podgorici.

Nemci v Ljubljani dvigajo glava, kakor gobe po dežju. Da temu ni najmanj kriv liberalno-klerikalni razpor na Kranjskem in posebno v Ljubljani, je prav lahko umljivo. Najnovejša nemška goba, ki poganja na slovenskih ljubljanskih tleh, je ženska podružnica „Suedmarke“ v Ljubljani Zgraditi hoče dom za nemški otroški vrtec.

Izgubila se je 50 let stara omožena Marija Slabe iz Ivanjeje sela na Notranjskem. Mož jo je pred več časom odpeljal od hiše, potem je postala slabouma. Dosedaj jo niso mogli najti.

Umrla je v Kostrivnici pri Roganski slatini Uršula Brzlec v 64. letu svoje dobe. Rajna je bila blaga žena.

zato jo je ljubilo vse daleč na okrog. Pogreba se je udeležilo mnogo ljudstva, kar je najboljši dokaz, kako priljubljena je bila v župniji.

Smrtna kosa. V Gorici je umrl Slovenec dobro znani trgovec Jurij Mose.

Obesil se je v Gradcu hišnik Vid Vavpotič, doma iz ptujske okolice. Vzrok samomora je baje to, da so ga odpustili iz službe.

Velik požar. V Slovenjem Gradcu je razsajal 10. maja grozen požar. Zgorelo je skoraj pol mesta, 40 hiš in okoli 50 drugih poslopj. Ogenj je nastal v neki hiši neke Požgane, ki je strosila goreč pepel v smetišče. Zgorelo je mnogo živine in tudi denarja. Pihal je hud veter, ki je gaseenje onemogočil. Dve kompaniji 17. polka iz Celovca sta prihiteli na pomoč. Na pogorišče je prišel tudi namestnik grof Clary ter izročil za prvo pomoč 4000 K. Cesar je daroval 10.000 K. Beda je velika, ker je nad 100 rodbin rešilo le golo življenje. Škoda je ocenjena na 702.000 kron, zavarovalnina znaša le 156.000 K.

Nagla sodba na Hrvaškem. Vseled splošnega vstanka v križevskem okraju je belovarski veliki župan proglasil naglo sodbo za celi okraj. V vsi Opatovec je narod zahteval, da se izpusti neki po nedolžnem zaprti kmetje. Pomirit jih je prišel sam kotarški predstojnik Trnski, ali kmetje so ga zgrabili in zaprli. Trnski je bil pravi tiran v svojem kotaru. Križevski vlastelin Fodroci se je komaj ubranil, rešila ga je hiša, da ga niso ubili. Raznesla se je vest, da stanuje ban pri njemu, in narod je hotel hana dobiti v svoje roke. Preiskali so vse prostore in šele potem odšli. V zagrebškem mestnem zastopu je zastopnik Gašparič predlagal, da naj se prekrsti Khuen Hedervaryjev trg ker so bili že tretjič napisani strgani. Župan Mošinski je tako razsajljivo odgovoril, da so vsi zastopniki opozicije zapustili dvorano.

Radi groznega zločina so zaprli t dni v Parizu 30letnega goslarja Truberta. Skozi dve leti je mož sviral v gledišču Théâtre de châtelet in v tem času je živel z mlado Parižanko Evgenijo Ganyenet. Pred nekoliko meseci pa jo je zapustil in odšel v svojo domovino, v Alžirijo, da se tam oženi. Ali ona — za njim. Ker se je ni mogel rešiti, jo je ubil. Po lastnem priznanju je držal njeno truplo 14 dni na svojem stanovanju, a ker se je bal, da bi ga ne izdal smrad, je začel kos za kosom njenega trupla zakopavati v okolico Biskre. Na to se je ukreal v Marzelj in od tam je prišel v Pariz. Tu pa so ga zaprli, ker je njegov zločin prišel na dan. Našli so bilj namreč glavo umorjene. Sam je priznal, da je tisti večer, ko je ubil Ganyeneto, hitro stlačil truplo v neko vrečo, odšel v kazino v Biskri in — igral na karte. Stariši pokojnice so še le potom sodišča izvedeli za grozno osodo svoje hčere.

Trg Mikulince, v Galiciji, je popolnoma vničil požar. Pogorelo je 338 hiš. Vse je vpepel požar: zaloga živeža, hišno opravo, živino. Od vsega so ostale le ruševine. Kakih 1000 družin je ostalo brez strehe in brez sredstev ter leže pod milim nebom. Trpeči vsled gladi in mraza. Ljudje ki so bili prejšnjega dne še premožni berajoči sedaj za kosček kruha in ka ko obleko za se in za svoje uboge skoro nage otročice. V Tarnopolu se je ustanovil poseben pomožni odbor.

Samomor v živem apnu. Na Reki so se dogodil nastopni grozni in ne navadni način samomora. Izvršil ga je palir Gerard Zuechatti, ki je delal pri arhitektu Matiasia. Sinčica Zuechattijeva, jeden 10 drugi 12 let iskala sta ga okoli 9. ure zjutraj pri novi hiši, kjer jima je bil oče vslužben kakor palir. Od tu sta šla otroka z jednim zidarjem in prizemlje nek hiše, kjer je imel palir svoje apno. Odprli so vrata prostora in opazili na robu jame klobuk in suknjo palirjevo. Pogledali so bližje in — zakričali v grozi. Otroka sta videla v apnu nekoliko od hrta svojega lastnega očeta, a glava mu je bila vsa v apnu. Kmalu na to so prišli redarstveni organi in zdravnik, a zidarji so izveleli mrtveca iz jame. Samomorilec je bilo še le 42 let.

Novice. Aprilov dovtip! Pri Klosterneburgu so potegnili iz Donava t. uple neke Leopoldine Mayer, ki je zginila 1. aprila. Mayer je bila zaročena, a za 1. april si je nekdo dovolil dovtip, da ji je pisal v imenu zaročnika pismo, v katerem se je deklariral povedala zaročnika. To jo je spravilo v obup in v smrt. — Proti nadškofu dr. Kohnu je priobtel neki katoliški duhovnik v „Selske listy“ poziv na abiturijente, naj ne vstopajo v bogoslovnic, dokler se ne spremenijo Kohnov vladni sistem. Zaradi zadnje afeje je izstopilo iz olomuška bogoslovnice 18 bogoslovcev. — Zrakoplov s krnilom inženerja Lebadudsa v Parizu se je pri prvih poskušajah popolnoma obnesel. — Zopet žrtva svetovaclavske

posojilnice. Stražmešter Jos. Hožman v Pragi se je obesil, ker je imel 40.000 K vložnih pri faltni posojilnici. Njegova hči se je zaročila, a ker ni mogel plačati obljubljene dote, so je zaroka razdrla, vsled česar se je obupani oče vsmrtil. — Svojo ženo je umoril italijanski vojak Sorcio, ki se je poročil pred leti v Trbižu. Žena mu je povedala, da je imela pred njim dva ljubčka, med tem tudi nekega zamorca, vsled česar jo je ljubosumni mož umoril in razsekal. Prijavil se je sam vojaški oblasti v Italiji. — Marconi je iznajdba se je začela pobijati, ker se njegov brežični brzojav med Evropo in Ameriko ni obnesel. Marconi je akcije so začele vsled tega hitro padati.

V staro domovino so se podali: Boštjan Žnidaršič iz Joliet, Ill., in Matija Perovšek iz Clevelanda, O., v Velke Lašče; Jurij Juvančič v Šmarjeto in Josip Povše v Škoecjan, Matija Vrešnik v Škoecjan, Ignac Bukovec v Trebno, Fran Volk v Moronog, Fr Škarja v Vače, Karol Okorn v Mokronog in Fran Jankovič v Šmarjeto vsi iz So. Chicago, Ill.; Matija Purbar iz Trinidad, N. Mex., v Gelsenkirchen; John Hoignigan iz Meyerdall, Pa., v Semic; Marija Štrukelj iz Barbortona, O., v Tomišelj; Anton Markovčič iz Floren, La., v Plošče; F. Jančič iz Latrobe, Pa., v Gor. Jevero pri Cirknici; Frank Reven v Žir in Simon Vodnik v Trato, oba iz Thomas, W. Va.; Josip Hočevcar iz Steelton, Pa., v Vel. Poljane; Ivan in Josipina Zigmund iz Clevelanda, O., v Lož; Jakob Unšik v Dolenjo vas Primož Kovač v Preser, Fran Gall v Plovclje pri Litiji, Valentin Grimsi v Rakinu, vsi iz Elyria, Colo.; Ant. Mišič v Martinjak pri Cirknici, Jak. Palčič na Bločice pri Cirknici, Miha Keržič v Kamnik, vsi iz Ashtole, Pa.; Anton Nograšek iz Sparta, Minn., v Moste; Ant. Speh iz Eveletha, Minn., v Stari trg pri Rakeku; Fran Stančič iz Eveletha, Minn., na Dunaj; Jos. Gačnik v Grosuplje in J. Frontelj v Ponova vas, oba iz Pueblo, Colo.; John Strele in Jos. Zgonc iz Clevelanda, O., v Velke Lašče; Fran Mihelič iz Pueblo, Colo., v Ribnicu; Anton Pečarič in obitelj iz Crested Butte, Colo., v Vivadinu; Marko Kusec in rodbina Starošinič iz Steeltona, Pa., v Dragatuš oziroma Gradac; Primož Kovač z obitelji iz Pittsburga, Pa., v Borovnicu; Gašper Petelin iz Pittsburga, Pa., v Borovnicu; Jure Pezdire iz Reading, Pa., v Črnomelju; Fran Kušelj iz Brownfielda, Pa., v Poljane pri Ribnici; Peter Gešelj iz Calumet, Mich., v Nalko pri Črnomelju; Ivan Svašnik iz Floren, La., v Podpresko; Fran Mikolič, Fr. Jane Ignac Franko, Fran Medel in Stefan Mravincec iz Indianapolis, Ind., v Brusnice; Josip Skušek, Fran Kraker, Anton Skušek in Anton Radovan iz Sheyboygan, Wisc., v Trebelno; Fran Papež iz Weir City, Kans., v Žuzemberk; Josip Dolar iz Brockway, Minn., v Vrbo pri Zirovnicu; Anton Globelnik v Škoecjan, Jos. Motak v Šušelji, Ivan Grdene v Mirnopeči, vsi iz Milwaukee, Wisc.; Ivan Saje iz Sheyboygan, Wisc., v Mirnopeči; Mihael Mačkovek iz Daragha, Pa., v Št. Rupert; Frančiška Mohor in otrok iz Middle Branch, O., v Krko; Jos. Oblak iz Trestle, Pa., v Gorenjo vas pri Škofji loki; Fr. Traven iz Griate, O., v Želimlje; Neža Mrgole iz Trestle, Pa., v Močvirje, Fran Ulajnar iz Whiting, Pa., v Trebelno; John Perko iz La Salle, Ill., v Zagorice; Josip Lozar in obitelj iz New Yorka v Domžale; Josip Majhan iz Claridge, Pa., v Zagorje; Mih. Komšič, Anton Godec, Frank Serjak in Frank Jelenc iz Claridge, Pa., v Ljubljano; Jos. Jelenčič, Miha Zmaj, Miha Peršen, Ana Biri in Mary Biri iz Claridge, Pa., v Ljubljano; Ivan Klobučar v Dolne Šice in Ivan Pezdire z rodbino v Stražo, vsi iz Madison, Ill.; Jos. Kovačič in Fran Fortuna iz Pittsburga, Pa., v Ljubljano; Josip Konde iz St. Louis, Mo., v Ozernovec, Bukovina; Frank Jamnik iz Oliver, Pa., v Novo vas pri Višnji gori; rodbina Lenarčić iz Cripple Creek, Colo., v Borovnicu; Fran Grahek iz Eveleth, Minn., v Mengiš; Valentin Klešnik od ravno tam v Zdobrovo; Andrej Kosmač iz Seofield, Utah, v Kolin, Nemčija.

Naravna kalifornijska vina na prodaj. Dobro črno vino po 50 do 60 ct. galon s posodo vred. Dobro belo vino od 60 do 70 ct. galon s posodo vred. Izvrstna tropavica od \$2.50 do \$3 galon s posodo vred. Manj nego 10 galon naj nihče ne naroča, ker manje količine ne morem razpošiljati. Zajedno z naročilom naj gg. naročniki dopošljejo denar, oziroma Money Order. Spoštovanjem

Nik. Radovich,
594 Vermont St.,
SAN FRANCISCO, CAL.
Naročujte in priporočujte „Glas Naroda“. Za celo leto stane le \$3.00.

Kje je resnica?

Samo jeden zdravnik ne more nikdar jamčiti, da bode ozdravil vsako bolezen, kajti ni jeden zdravnik ne more biti strokovnjak za vse bolezni.

O tem dejstvu je vsak razumen človek prepričan. Več bolezni je, ki jih ne moremo drugače ozdraviti. Vsak zdravnik je sp. soben za jedno vrsto bolezni, ako pa kdo t. di, da zamore ozdraviti VSAKO bolezen, je to nesposobnost.

Po vseh velikih mestih ustanovljajo zavode za raznotere bolezni, in na čelu vsakega oddelka je zdravnik strokovnjak. Tako je nastal naš NEW YORK UNIVERSAL MEDICAL INSTITUTE, samo da se izpolni ona med slovenskim ljudstvom v Ameriki opazujoča se raznata, kajti siromake, stanočice daleč od velikih središč običajno nepošteni zdravniki oseparij. Oni ne vedo, kam bi se obrnili, da bi se rešili bolezni, ktera jih tlačí.

Universal Medical Institute ima za vsako bolezen posebno zdravnika specialista in vam naznaní:

AKO STE BOLNI. — AKO STE V NEW YORKU ALI DALEČ PROČ — AKO SO DRUGI ZDRAVNIKI PROGLASILI VAŠO BOLEZEN ZA NEOZDRAVLJIVO — AKO SO VAM NEVEŠČI ZDRAVNIKI ODVZELI STOTINE IN STOTINE DOLARJEV IN VAM KLJUB TEMU NISO POVRNILI DRAGOCENEGA ZORAVJA

Pišite Universal Medical Institute v N. York. Pojasnite nam Vašo bolezen odkrito brez sramovanja tako natančno, kakor da pišete svojem prijatelju. Vaš slučaj bolezni bo de zdravniška konferenca pre skala, in ako bi de strokovnjak one vrste bolezni, za ktero Vi bolu ete, uvidel, da Vas zamore ozil aviti, poslali vam bode mo z eksp esom zdravliva v katerokoli mesto Zjed. držav Canade ali Mehike.

V slučaju pa, da je Vaša bolezen neozdravljiva, ali da je treba da se Vas osobno preišče, odgovorili vam bode mo v slovenskem jeziku ter vam pojasni Vašo bolezen. Vedeti morate da je več bolezni, ktere ni mogoče ozdraviti le p. tom življanja zdravliti in tudi več tacih, ktere ni mogoče z Vašega pisma takoj spoznati. Universal Medical Institute ima mnogo električnih strojev, s pomočjo kterih se oslabele osebe krepč, organizmu (životne sestavi) dodeli se nova moč, suhi se odebeli, debeli se osušé, reskrbi se v ova moč izmubenim in oslabljenim, ker stroji zamore muke in točline.

Rentgenovi ali X žarki omogočijo vpogled v notranjost človeka. Na ta način je videti vse notr. nj. p.škodbe, kterih s prošim očesom ni mogoče opaziti. Kadi tega pa Vas lahko ozdravimo, ako imate

REVMATIZEM — SRČNE BOLEZNI. — OTEKLO KOZO — BOLEZNI NA OČEH, UŠESIH, NOSU, VRATU, ALI NA PRSIH — AKO ZGUBITE LAŠE — AKO STE BOLNI NA ŽELODCU, NA MATERNICI. — AKO IMATE HEMEROIDE — SPOLSKO BOLEZNI — ONEMOGLOST PRI SPOLSKEM OBEVAVANJU — AKO STE NEVROZNI — AKO NEPRAVILNO PŘEBAVLJATE — IMATE ASTMO, KAŠLJATE — NEČUTITE — AKO STE BOLNI NA MEHRUJU, LEDVICAH, JETRIH, itd., itd.

Ali, ako imate katerokoli drugo bolezn, obrnite se na Universal Medical Institute, kjer so zdravniki strokovnjaki, kteri vam bodo pojasni Vašo bolezen. Ako ste ozdravljivi, je njih stvar brezpopojna gotovost, kajti v Universal Medical Institute se za vsako sprejeto zdravljenje jamči; ako je pa bolezen neozdravljiva, se vam to naravnost brez ovinkov naznaní, da ne trošite zaman draga denarja.

Ako ste v kteremkoli kraju, pišite nam in zvedeli bode te v čem obstoji Vaša bolezen. Naslov:

UNIVERSAL MEDICAL INTSITUTE
30 WEST 29th ST., blizu B'way, NEW YORK.

Uradne ure: Vsaki dan v 10 do 12 d. p. in od 2. do 7. ure zvečer. Ob n. deljah od 10. do 1. ure popoldne.

ZANIMIVO ZA ŽENSKÉ.

Gospa A. C. Marinelli, soproga lastnika uglednega italijanskega časnika „Il Minatore“ v Calumetu, Mich., priporoča

Trinerjev ameriški Elixir grencega vina
(Triner's American Elixir of Bitter Wine).

„S tem potrjujem, da je moja soproga potom življanja Trinerjevega ameriškega eliksira grencega vina v raznih časih minulih dveh let popolnoma okrevala, tako da se sedaj vedno povoljno počuti.

Tudi jaz večkrat živjam imenovano vino in jaz sem prepričan, da je najbolje zdravilno sredstvo na trgoviščen, ne le kot zdravilo, temveč tudi kot pijača.

Odličnim spoštovanjem

A. C. Marinelli,
urednik lista „Il Minatore“,
Calumet, Mich.“

Ženske potrebujejo vedno kako zdravilo in Trinerjev „American Elixir of Bitter Wine“ je najboljšo tozadevno sredstvo; ono deluje direktno na želodec, stori tek popolnim in napravi novo, obilno kri. Ono izboljša okus, ojači živec, okrepi telo in prouzroči regularno delovanje vseh telesnih organov. Ženskam ni treba drugega zdravila. Dobi se v lekarnah.

Josip Triner,
799 South Ashland Avenue, Chicago, Illinois.

Listek.

Begun.

(Konec.)

Ko se je Popovič zopet probudil, je bil mnenja, da je na paši. Kamenje okoli njega pa mu je bilo ptuje; vstal je. Spodaj na vežbališču so se urili novinci. Popovič se je spominjal kako je sem prišel, toda vse zadeve ni razumel, vedel pa je, da bodo kaznovani, ako se sodaj vrne.

Ležal je na trebuhu, na roke uprl glavo in gledal vojake; posebno mu je dopadala oddelek starih vojakov; stali so ravno kakor sveče in z raztegnjenimi nogami delali jednokornne korake. Obledela se mu je od daleč videla vsa jednaka in dozdevala lepa; pričel je obzalovati, da je pobegnil.

Ko so oddelki čez nekaj časa odšli v barake, ga je navdajalo veselje, da bi za njimi tekli; med tem ga je glad prisilil do drugega zaključka. Odpel je svoj volneni jopič in srnjajo, odvezal malo denarnico, katero je imel priležano na jermenu okoli pasa. Iz nje je vzel par krajcarjev, te zavezal v vogal roba, denarnico pa zopet dobro skrival. Za te novce si je numeriral kupiti v bližnji hiši na cesti v Opino nekaj živil.

Stopil je v gostilno. Gostilničar je vprašal Popoviča, kam gre, a ta mu je odgovoril, da ne ve kam, ter da išče delo. Gostilničar mu je svetoval, da naj par dni počaka, ker z gradnjem ceste do vtrdb na Podvelec bodo kmalu pričeli.

Popovič je v gostilni prenočil. Drugo jutro si je kupil kos kruha in sira ter zopet šel gledati, kako se vojaki vežbajo.

Ko so vojaki odšli v barake h kosilu in opoldnanskem počitku, je Popovič poskušal, kako bi on ravno stal in se brzo obračal, potem je šel navzdol in v kotu vežbališča poskušal korakati in druge vaje, ktere so stari vojaki preje delali. Nekatere vaje se mu posrečile, ali dopale mu niso, ker ni imel vojaške obleke.

Kesanje se je pomnoževalo, toda bojazen pred kaznijo je bila tudi večja, in tako se je zvečer zopet vrnil v gostilno.

Drugi dan je bil tolikani pogumen da se je podal prav na vežbališče; nihče ga ni mogel spoznati, ker bil je v odejo zakrit. Hotel je slišati zapovedovalne klice, po katerih so se vežbali vojaki, tako se je približal oddelku da ga je zapovedujoči nadporočnik odgnal.

Dopoludne so morali oddelki prejeti v barake, ker je pričelo deževati. Popovič je zaostal žalosten; vzedel se je na kamen ob vežbališču in čakal. Gosti oblaki so zakrili južno modro nebo, oblaki so tudi obdali vrhova Huma in Podveleca. Med Popovičem in barakami se je vlačila siva deževna megla.

Popovič je čakal par ur, ako bodo oddelki še enkrat prišli na vežbališče; dolge ure so ga zelo upognile in ga napravile strahopetnega, nameraval je celo iti v barako, da bi se ovdil.

Proti večeru je jenjalo deževati; samo megla je postala še bolj gostota ni zamogel daleč videti. Megla je prav na lahno pršla drobne kapljice. Sedaj je začel zapovedovalne klice iz barak. Nad Popovičem se je zjasnilo in sonce je posijalo. Iz barak so pričeli korakati vojaški oddelki.

Popovič je obstal v bližini starih vojakov. Korakanje po mokrih tleh je bilo težavno, nadporočnik se je zelo jezil. Ko je Popoviča ugledal, je jezno zakričal: "Ali si zopet tu! Glej da proč prideš, drugače bodeš moral vežbati z drugimi!" Popovičev obraz je zarudel, ali ni se ganol. Nadporočnik je k njemu pristopil in rekel: "Toraj nočeš proč iti? Toraj hočeš vežbati?" Seveda bi se Popovič rad vežbal, toda bal se je to izreči, samo z ustnicami je gibal. Nadporočnik ni bil več nejevoljen; vežbanje na mokrih tleh ne bi imelo vspeha, zato si je hotel dovoliti malo šala.

"Četovodja, dajte temu mladeniču vašo puško, on mora z nami vežbati!" Med tem, ko mu je četovodja dal puško na ramo, je smeje rekel: "Kako hočeš ti z nami vežbati, saj izgledaš kakor dekle." Od počivajočih oddelkov so se skupaj zbrali podčastniki in smijali nad čudnim slučajem. Popovič je bil uvržen, toda predno je zamogel zaužiti veselje, da bi z oddelkom korakal je bil čuti klic: "Ta je vendar Popovič!" Te besede je zaklical nadrednik 15. stotnije.

Popoviča so odvedli na stražnico drugo jutro pa v zapor. Vojaško sodišče je dvomilo, ako je ta slučaj smatrati ubegom, zato se je preiskava zavlekla. Popovič je dobil grdo kazniško obleko in postal zelo otožen. Slehri dan je manj jedel. Ko se necega dne ni dotaknil jedi, so ga predstavili zdravniku.

Zdravnik se je izrekel, da mora Popovič v bolnišnico k opazovanju. Popoviča so v vozu prepeljali v južni tabor v bolnišnico v barako. Sam je bil v kazniški sobi. Okna so imela

železna okrižja, pred sobo pa je stala straža.

Po noči se je Popovič zbudil in je stražar dal znamenje, da mora vstati. Stražar ga je pustil vun in šel za njim tri korake. Pred straniščem je stražar obstal.

Lahan veter je otvoril vrata in stražar je videl, da je Popovič pobegnil skozi okno. Htel je k oknu in streljal za bežečim Popovičem. Ko je v drugič s puško nameril, je bela postava Popovičeva v temi zrinola. Vseled strela je pribitela patrolja na pozorišče in je vso okolico preiskala toda zaman.

Drugi dan so razposlali na vse vetrove patrolje, orožniške in mejne postaje so bile obveščene o begu, ali vse iskanje je bilo brez vspeha.

Beg je za vojaka zločin in se ne bi smeli nad njim radovati, toda mora se vsakdo vendar smijati, ako pomešli, da je Popovič pobegnil v samej srcaji in kljub temu ga niso zasačili.

NAZNANILO.

Slov. katol. podporno društvo sv. Barbare šte. 4 v Federalu, Pa. spadajoče k J. S. K. Jednoti, priredi

dne 30. maja

VELIKO VESELICO,

na prostem, namreč na prostoru Mr. Ivan Keržišnika.

Pričetek ob 2. uri popoldne.

Vspored:

Ob 3. uri pričetek plesa.
Ob 5. uri skupna večerja.
Ob 7. uri šaljiva igra na dobitke.
Potem zopet ples in druge zabave.
Tukajšnje in okoliške Slovence vlijudno vabi k obilnej udeležbi.

ODBOR

Nad 30 let se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
**REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.**
in razne reumatične
nepriilike.

SAPO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
all pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

POZOR ROJAKI!

Čast mi je naznaniti slavnemu občinstvu v Chicagi, Ill., kakor tudi Slovincem po Zjed. državah, da sem otvoril novo urejeni

saloon pri „Triglavu“
617 So. Center Ave., blizu 70. ulice, kjer točim pristno uležano „ATLAS“ pivo, izvrstni whiskey, najboljša vina in dišeče cigare, so pri meni na razpolago. Nadalje je vsakemu v zabavo na razpolago dobro urejeno kegličiče in igralna miza (pool table).

Ker si hočem pridobiti naklonjenost rojakov, gledal bodem v prvi vrsti za točno in solidno postrežbo. Vsak potujoči Slovenec dobrodošel. Končno priporočam ožjim rojakom, da me blagovolijo večkrat počastiti s svojim obiskom!

Mohor Mladič,
617 So. Center Av., blizu 19. ul.,
CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone: 1722 Morgan.

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam rojakom Slovincem in Hrvatom, da imam svoj lepo urejeni

SALOON,

498 Corner 4th & Bryant Street,
San Francisco, Cal.

Vedno točim sveže pivo, dobra kalifornijska vina, vsakovrstni whiskey ter brandy, fine smodke itd. Preskrbim stanovanje in hrano z najboljšo postrežbo.

V obilen obisk se priporoča:
(31de) **John Puhok.**

J. Radmelich

priporoča Slovincem in Hrvatom svoj

saloon,

436 Watson Avenue, Butte, Mont.

Vedno bodem točil sveže pivo, fina kalifornijska vina, vsake vrste žganje, prodajal izvrstne smodke in plačani postregel s tečnimi jedili.

Za obilen poset se priporoča

J. RADMELICH,

436 Watson Avenue, Butte, Mont.

Hočeš razveseliti svojega moža?

Da! Dobro! Kupi ter postreži svojemu možu z lepim kosom pečenke, kakoršno dobiš pri

Martin Geršiču,

301 Northern Avenue, Pueblo, Colo.

Telefon: 439 Union.

Govori se v vseh slovanskih jezikih. Priporoča se rojake in drugim bratom Slovincem.

Hallo, rojaki!

Slovincem naznanjam, da sem kupil

SALOON

od gospoda J. Stublerja

v Duluth, Minn., 217 W. Superior St.

Točil bodem vsakovrstne dobre pijače, imam lepo prenočišče za potnike, kakor tudi prosti lunch.

Prodajam tudi železniške in parobrodne listke ter pošiljam denar v staro domovino. Rojakom preskrbim delo, kateri delajo po šumah. Rojake Slovence in Hrvate, kateri potujejo čez Duluth, Minn., vabim, da me blagovolijo obiskati, ker bodo gotovo zelo dobro postreženi. S se spoštovanjem

Josip Scharabon.

Prodajamo, dajemo na posodo, popravljamo in zamenjamo pisalne stroje,

(TYPEWRITERS)

pripravljene tudi za slovanske jezike.

Prodajamo priprave h strojem.

Prodajamo posamezne dele.

Preskrbimo stenografe in postovalce na stroju.

ALI VAM ZAMOREMO POSTRECI?

Remington Typewriter Company,
327 Broadway, New York, N. Y.

Matija Pogorelec,

prodajalec

UR, VERIŽIC, UHANOV,

murčkov iz reškega zlata in druge zlatnine.

BOGATA ZALOGA RAZNIH KNJIG.

Novi cenik knjig in zlatnine pošljem poštne prosto. Pište pon

Cene uram so naslednje:

Nikel ure 7 Jewels	\$6.—	Boss case 20 let garancije:	
15 Jewels Waltham	\$9.—	16 Size 7 Jewels	\$15.—
Srebrne ure z enim pokrovom	\$12.—	" 15	\$18.—
Srebrne ure z 2 pokrovoma in višje.	\$16.—	Boss case 25 let garancije:	
		16 Size 7 Jewels	\$25.—
		" 17	\$30.—

Opomba. Vse zlate ure so z dvojnimi pokrovoma. Kolesovje pri naštetih urah je Elgin ali Waltham, kakoršnega kdo želi. Blago pošiljam po Express. Vse moje blago je garantirano. Razprodajalec knjig dajem rabat (popust) po pismenem dogovoru. Manjši zneski naj se pošiljajo v poštinih znakih. Naslov in naročbo knjig je napraviti:

M. POGORELEC, Box 226, Wakefield, Mich.

Naročila za ure in vse druge stvari pa naj se od sedaj naprej pošiljajo pod naslovom:

Care of B. Schuette,
M. Pogorelec, 52 State St., Chicago, Ill.

Družinske pratike po 15 centov in Slovenska pratika po 10 centov je zopet dobiti, ker jo imam v zalogi.

Jacob Stonich,

89 E. Madison Street, Chicago, Ill.

Slika predstavlja srebrno uro za go spode. 18 Size Screw B navijak.

Cena uram:

Nikel ura	\$ 6.00
Srebrna ura	.....
Screw navijak	\$12.00
Srebrna ura	.....
z dvema pokrovoma	\$13.00
Ako želite uro s 15. kamni, potem priložite \$2.00 navedenim cenam:	
Cena „Fahys Cases Gold-field“ jamčene 20 let:	
16 Size 7 kamnov	\$15.00
16 " 15 "	\$18.00
18 " 7 "	\$14.00
18 " 15 "	\$17.00
6 Size ura za dave	
2 kamnov	\$14.00

OPOMBA: Vse ure so najboljšje delo Elgin in Waltham ter jamčene glede kakovosti.

Za obile naročbe se priporočam.

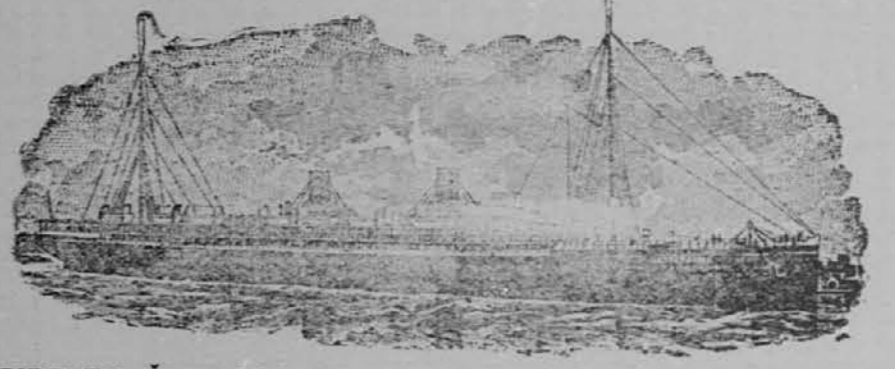

Jacob Stonich,
89 E. Madison Street, CHICAGO, ILL.

BARBI telefon kadar doznaš mi kako postajo v New York in na več kako priti k FR. SAKSEKUN. P. 10. mesto 2795 Cortlandt in v vseh slovenskih mestih.

Compagnie Generale Transatlantique,

Francosko parobrodna družba

DIREKтна ČRTA DO HAVRE-PARIS-SVICO-IMBROUK: LUBLJANA.

POŠTNI PARNIKI SO:

„La Lorraine“	na dva vijaka	12.000 ton,	25.000 konjskih moči.
„La Savoie“	" " "	12.000 "	25.000 "
„La Touraine“	" " "	10.000 "	12.000 "
„L'Aquitaine“	" " "	10.000 "	16.000 "
„La Bretagne“	" " "	8.000 "	9.000 "
„La Champagne“	" " "	8.000 "	9.000 "
„La Gascogne“	" " "	8.000 "	9.000 "

Parniki odpljujajo od sedaj naprej vedno ob četrtkih ob 10. uri dopoludne.

Parniki odpljujajo iz priistanišča 57v. 42 North River, ob Morton Street:

La Gascogne	28. maja 1903	*La Savoie	2. julija 1903.
*La Savoie	4. junija 1903.	*La Touraine	9. julija 1903.
La Bretagne	11. junija 1903.	*La Lorraine	16. julija 1903.
*La Lorraine	18. junija 1903.	La Champagne	23. julija 1903.
La Champagne	25. junija 1903.	La Gascogne	30. julija 1903.

Parniki z zvezdo zaznamovani imajo po dva vijaka.

Glavna agencija: 32 BROADWAY, NEW YORK.

HOLLAND-AMERICA LINE

(HOLLAND-AMERIŠKA ČRTA)

vozi kraljevo nizozemsko in pošto Zjedinjenih držav med NEW YORKOM in ROTTERDAMOM preko Boulogne-sur-Mer.

NOORDAM, parnik z dvojnimi vijakom, 12,500 ton.	STATENDAM, parnik z dvojnimi vijakom, 10,500 ton.
RYNDAM, parnik z dvojnimi vijakom, 12,500 ton.	
POTSDAM, varnik z dvojnimi vijakom, 12,500 ton.	ROTTERDAM, parnik z dvojnimi vijakom, 8300 ton.

Najceneja vožnja do ali od vseh krajev južne Avstrije.

Radi cene glej na posebej objavljenih listinah.

Parobrodna črta ima svoje pisarne v mestih:

DUNAJ, I. Kolowratring 10. INOMOST, 3 Rudolfstrasse.
TRST, št. 7 Prosta luka. BRNO, 21 Krona.

Parniki odpljujajo:

Iz ROTTERDAMA vsak četrtak in iz NEW YORKA vsako sredo ob 10. uri zjutraj.

HOLLAND-AMERICA LINE,

39 Broadway, NEW YORK. 90-2 Dearborn St., CHICAGO, ILL.

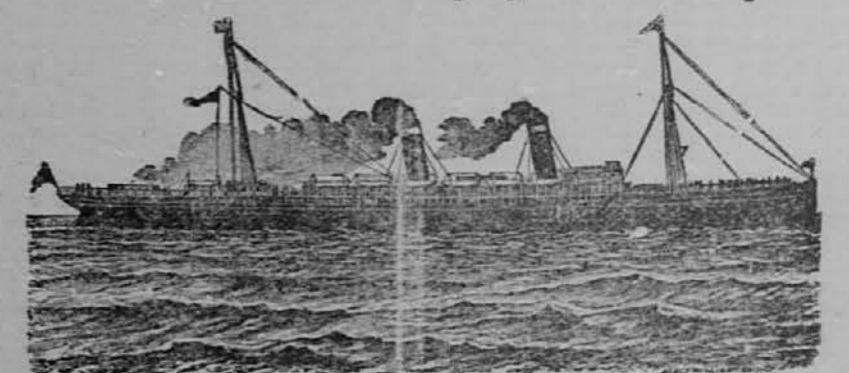
RED STAR LINE

(Prekomorska parobrodna družba „Rudeča zvezda“)

posreduje redno vožnjo s poštinih parniki med

New Yorkom in Antwerpenom, * * * * *

* * * * * Philadelphijo in Antwerpenom.

Prevažata potnike s sledečimi poštinih parniki:

VADERLAND dva vijaka 11899 ton.	KROONLAND	12760 ton.	
ZEELAND	11905 ton.	FINNLAND	12760 ton.

Pri cenah za medkrovje so vpoštete vse potrebščine, dobra hrana, najboljša postrežba.

Pot čez Antwerpen je jedna najkrajših in najprijetnejših za potnike iz ali v Avstrijo; na Kranjsko, Štajersko, Koroško, Primorje, Hrvaško, Dalmacijo in druge dele Avstrije.

Iz NEW YORKA odpljujajo parniki vsako soboto ob 10. uri dopoludne od pomola šte. 14 ob vznožju Fulton Street. — Iz PHILADELPHIJE vsako drugo sredo od pomola ob vznožju Washington St.

Glede vprašanj ali kupovanja vožnjih listkov se je obrniti na:

Office, 73 Broadway, New York City.

Cor. Dearborn & Washington Sts., CHICAGO. — Cor. 3rd & Pine Sts., ST. LOUIS. — 30 Montgomery St., SAN FRANCISCO, ali na njene zastopnike.